

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΡΩΤΩΣ ΨΥΧΡΟΥ

(949) Βάέρα τοῦ θερμοῦ φθειρομένου μεταβολήν, ὡς φύσει πρὸς τὸ πῦρ ἀντικείμενον. Ὡς τὸ πρώτως τὸν βάέρα σκοτεινὸν εἶναι καὶ ψυχρὸν ἡκολούθει.

11. Καὶ μὴν ἀπάντων γε τῶν γινομένων ὑπὸ ψυχρότητος ἐν τοῖς σώμασι σφοδρότατον καὶ βιαιότατον ἥπηξις οὖσα πάθος μὲν ἔστιν ὕδατος ἔργον δ' βάέρος· αὐτὸ μὲν γὰρ καθ' ἑαυτὸ τὸ ὕδωρ εὐδιάχντον καὶ ἀπαγές καὶ ἀσύστατόν ἔστιν, ἐντείνεται δὲ καὶ συνάγεται τῷ βάέρι σφιγγόμενον ὑπὸ ψυχρότητος. διὸ καὶ λέλεκται (Callim. fr. anon. 384 Schn. om. Pfeiffer) 10

‘εἰ δὲ νότος βορέην προκαλέσσεται, αὐτίκα νίψει’.

τοῦ γὰρ νότου καθάπερ ὕλην τὴν ὑγρότητα παρασκευάσαντος, δ' βόρειος ἀήρ ὑπολαβὼν ἔπηξε. καὶ δῆλόν ἔστι μάλιστα περὶ τὰς χιόνας· βάέρα γὰρ μεθεῖσαι καὶ προαναπνεύσασαι λεπτὸν καὶ ψυχρὸν οὕτω δέοντιν. Ἀριστοτέλης 15 δὲ (fr. 212 R.) καὶ τὰς ἀκόνας τοῦ μολίβδου τήκεσθαι φησι καὶ δεῖν ὑπὸ κρύους καὶ χειμῶνος, ὕδατος μόνου πλησιάζοντος αὐταῖς· δ' ἀήρ, ὡς ἔοικε, συνελαύνων τὰ σώματα τῇ ψυχρότητι καταθραύει καὶ δέργνυσιν. (12.)
ἔτι τοίνυν τὰ μὲν ἀποσπασθέντα τῆς πηγῆς ὕδατα μᾶλλον 20 πήργνυται· μᾶλλον γὰρ δ' ἀήρ ἐπικρατεῖ τοῦ ἐλάττονος. ἀν δέ τις ψυχρὸν ἐκ φρέατος ὕδωρ λαβὼν ἐν ἀγγείῳ καὶ καθεὶς αὖθις εἰς τὸ φρέαρ ὥστε μὴ φαύειν τοῦ ὕδατος τὸ ἀγγεῖον ἀλλ' ἐν τῷ βάέρι κρέμασθαι, περιμείνῃ χρόνον 25 οὐ πολὺν, ἔσται ψυχρότερον τὸ ὕδωρ· ὡς μάλιστα δηλοῦται τὸ μὴ τοῦ ὕδατος εἶναι τὴν πρώτην αἰτίαν τῆς ψυχρότητος ἀλλὰ τοῦ βάέρος. τῶν γε μὴν μεγάλων ποταμῶν οὐδεὶς πήργνυται διὰ βάθους· οὐ γὰρ καθίησιν εἰς δλον δ' ἀήρ, ἀλλ' ὅσα τῇ ψυχρότητι περιλαμβάνει φαύων καὶ πλησιά-